

[Formanden.]

Folketingsmændene Axel Kristensen, Erik Eriksen, Jørgen Gram, Hauch, Knud Kristensen, Hans Pinstrup, Sønderup og Edvard Sørensen har meddelt mig, at de ønsker her i Tinget at forelægge:

Forslag til midlertidig Lov om Anvendelse af Byggematerialer.

Uden for Dagsordenen giver jeg Ordet til den højtærede Undervisningsminister, for at han kan fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch):

Jeg har herved den Ære at forelægge et af mig allerede bebudet Lovforslag, nemlig *Forslag til Lov om Statstilskud til private statsanerkendte Studentereksamenkursus*. Naar jeg siger „bebudet“, hentyder jeg til, at jeg, da det ærede Medlem Hr. Mogens Fog i en Spørgetime stillede et Spørgsmaal om de kursusstuderendes Stilling, gjorde den Bemærkning, da jeg besvarede Spørgsmaalet, at jeg vilde vende tilbage til Sagen her i Tinget, idet det var min Agt at forelægge et Forslag om forøget Statstilskud til bestaaende statsanerkendte Kursus. Det er det Forslag, der her forelægges.

I Anledning af de korte Bemærkninger, der veksledes i Spørgetimen, vil jeg gerne indlede med at fremsætte nogle rent principielle Betragtninger vedrørende Kursusundervisningen i vort Land.

Efter min Mening maa man se i Øjnene, at Kursusundervisningen er en meget væsentlig Del af den Undervisning, der fører til Studentereksamen; man maa ikke betragte den som blot et underordnet Element. Hvis man sammenligner Antallet af Studenter, der er kommet fra Skolerne, med Antallet af Studenter, der er kommet som Privatister fra Kursus i de Aar, der er gaaet siden 1933, vil man se, at procentvis er Antallet af Kursusstudenter steget meget stærkt. I Begyndelsen af 30erne ligger Procenten paa 12, 13, 12, 13, 15. I 1939 stiger Procenten til 16,5, og derefter finder en rask Stigning Sted, saaledes at man i 40erne naar op først paa 18, saa paa 22, hvorefter Procenten holder sig paa omkring 22—21. I 1945 naar man op til 25 pCt. Kursister, det vil sige en Fjerdedel af det samlede Studenterantal. Det er det hidtil højeste Tal. I 1946 og 1947 er Procenten atter noget dalende, idet den nu er henholdsvis 22 og 20. Man vil altsaa se, at det er en meget betydelig Del af danske Studenter, som ikke faar deres Uddannelse gennem Skolerne, men gennem Kursus.

Nu vil jeg gerne som et af de principielle Synspunkter med Hensyn til Kursusundervisningen straks fremhæve, at ud fra det Kendskab, jeg har til Sagen, dels derigennem, at jeg selv har undervist ved Kursus, dels derigennem, at jeg i en Aarrække har været Censor ved Privatisteksaminer, ydes der et ganske overordentlig godt Arbejde ved vore Kursus, og det er ganske urigtigt at betragte denne Form for Undervisning som en anden Rangs Undervisning. Naturligvis bør man gøre sig klart, hvem det er der i Stedet for at gaa til Gymnasierne gaar til Kursus. Jeg vil dele dem i nogle Grupper. For det første er det dem, der kommer fra Steder rundt om i vort Land, hvor der endnu ikke findes Gymnasier. De gaar gennem Realskolen eller tager Præliminæksamen paa Stedet, og hvis de derefter ønsker at studere, søger de naturligt nok til Kursus for saa hurtigt som muligt at kunne faa Studentereksamen uden at lide Afbræk ved, at de ikke har kunnet faa den paa normal Maade paa Stedet. Den anden Gruppe er de unge fra Hjem, der ikke har haft Raad til at lade dem fortsætte med at studere paa det Tidspunkt, hvor det ellers vilde have været det normale; det sker, at saadanne unge senere føler en uimodstaaelig Trang til at fuldende deres Undervisning og derfor søger til Kursus for at fortsætte; for mange af disse Børn eller unge fra ikke velstillede Hjem er det en ikke uvæsentlig Omstændighed, at Studentereksamen paa Kursus kan tages paa 2 Aar, medens det i Gymnasiet tager 3 Aar.

Og saa er der den tredie Gruppe. Den tæller baade unge og ældre Mennesker, der senere i deres Liv er blevet klar over, hvor deres sande Interesse ligger, og som derefter vil søge at indhente det, som de, enten fordi de, da de var unge, ikke havde Interesse for det, eller fordi de paa en eller anden Maade havde været afskaaret fra det, var blevet forhindret i at opnaa dengang. De haaber nu ved at tage et energisk Arbejde op — ofte kombineret med fuldt Arbejde om Dagen, saaledes at de maa gaa paa Aftenkursus — at kunne opnaa det nødvendige til at tage Studentereksamen. Fra alle disse Grupper tilsammen stammer Kontingentet til vore Kursus.

Jeg vil for at vise, hvor betydningsfuldt det kan være, at denne Vej til at faa Studentereksamen findes, nævne en af vort Lands fremtrædende Økonomer, Nationalbankdirektør, jeg kunde næsten sige med bestemt Artikel: Nationalbankdirektøren — jeg tænker paa Bramsnæs — som Eksempel paa en Mand, der i en senere